

László Zoltánné

Milyen feladatokat kell elvégezni az
áruátvétel előkészítéséhez és
lebonyolításához kapcsolódóan? II.

A követelménymodul megnevezése:
Az áruforgalom lebonyolítása

A követelménymodul száma: 0004-06 A tartalomlelem azonosító száma és célcsoportja: SzT-030-30

AZ ÁRUÁTVÉTEL LEBONYOLÍTÁSA

ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET

Egy élelmiszerüzletbe új áru érkezett, és a boltvezető Önt bízta meg az áruátvétellel. A szállító átadja a szállítólevelet, majd kirakodják az árut az üzlet raktárában egy elkülönített helyre. A termékek fóliázott rollikocsin gyűjtőcsomagolásban érkeztek. Az Ön feladata a szabályos áruátvétel lebonyolítása. Vezetője külön felhívta figyelmét a szabályos átvétel fontosságára.

1. Milyen feladatokat kell ellátnia Önnek az áru átvételével kapcsolatosan?
2. Milyen teendői vannak abban az esetben, ha mennyiségi vagy minőségi eltérést tapasztal?
3. Ön szerint milyen következményei lehetnek a pontatlan áruátvételi munkának?

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

Az áruátvétel a kereskedelmi tevékenység egyik legsarkalatosabb pontja. A beérkező árukat itt kell nyilvántartásba venni. Ha ezt a munkát pontatlanul végezzük, akkor leltárkor hiány alakulhat ki, mely az üzlet számára veszteséget jelent.

Az áruátvételi tevékenység a fuvarozó megérkezésével kezdődik, és az alábbi feladatokat foglalja magában:

- megrendelés, és a szállítási okmányok ellenőrzése,
- lerakodás felügyelete,
- mennyiségi- és minőségi áruátvétel,
- az áruátvétel igazolása,
- teendők hibás teljesítés esetén.

II. MILYEN FELADATOKAT KELL ELVÉGEZNI AZ ÁRUÁTVÉTEL ELŐKÉSZÍTÉSÉHEZ ÉS LEBONYOLÍTÁSÁHOZ KAPCSOLÓDÓAN?

1. A megrendelés és a szállítási okmányok összehasonlítása

A fuvarozó megérkezéskor átadja a szállítási okmányokat az áruátvétellel megbízott dolgozónak. A szállítási okmányok ellenőrzésekor meg kell állapítani, hogy a bizonylaton feltüntetett áru és annak mennyisége, vételára megegyezik-e a megrendeléssel. Ha nem egyezik a választék, a mennyiség vagy a megegyezés szerinti beszerzési ár, akkor a szállítmányt a megrendelő nem köteles átvenni. Hűtést igénylő termékek esetén még a gépkocsin ellenőrzik a termékek hőmérsékletét (hűtlánc biztosítása).

Amennyiben a szállítási okmányon szereplő adatok egyeznek a megrendeléssel, vagy az eltérést az egységvezető (részlegvezető) elfogadja, elkezdődhet az áruk kirakása.

Vissza kell utasítani a lerakodást ha:

- nem rendeltünk terméket a szállítótól,
- az okmányokon nem az üzletünk szerepel vevőként,
- a hűtláncot nem biztosították,
- a minőségmegőrzési idő lejárt, vagy 1/3-a eltelt.

Lerakodás engedélyezése: Amennyiben az előző kizáró okok nem merülnek fel, engedélyt kell adni a lerakodásra.

Nézzen utána az áruátvételhez kapcsolódó okmányok tartalmának a 0004-06 modul 004 számú tartalomelemében!

2. Lerakodás felügyelete

A lerakodás felügyelete az alábbi tevékenységeket foglalja magában:

- a szállítójárművek, fogadása, ütemezése, irányítása,
- a közlekedőutakra vonatkozó munkavédelmi szabályok betartatása,
- az áru mozgatására vonatkozó munkavédelmi előírások betartatása,
- a szállítói csomagoláson található áruvédelmi feliratok és jelzések figyelése.

A szállítójárművek fogadása, ütemezése, irányítása

Több gépkocsi fogadására alkalmas beálló esetén ahhoz a beállóhoz kell irányítani a szállítójárművet ahol:

- közvetlenül megközelíthető a közúti áruszállító járművekkel,
- közvetlenül kapcsolódik az áruátvételt követő tevékenységek ellátására szolgáló területekhez, valamint a raktárakhoz,
- a bolt belső árumozgatási útvonalán az áruáramlási sorrend logikája szerint helyezkedik el, nem eredményez ellenirányú szállítást,
- elhelyezkedéséből adódóan minimálisra korlátozza a szállítók bolton belüli mozgásterét.

Egy gépkocsi fogadására alkalmas beálló esetén:

- Ha egyszerre többféle áru érkezik, mindig a romlékonyabb és kevésbé szennyezett terméket kell előbb átvenni. (Az egyes szállítmányok között biztosítani kell az áruátvételi helyiség takarítását!)

A közlekedőutakra vonatkozó munkavédelmi szabályok

A külső fogadás feltételeinél biztosítani kell, hogy megfelelő gépkocsibeálló, rámpa vagy rámpakiegyenlítő rendelkezésre álljon. A belső feltételeknél biztosítani kell, hogy a szállítási utak – folyosók – megfelelően szélesek legyenek (min. 1,2 m, max. 2,0 m). A folyosók és technológiai helyiségek között küszöböt építeni nem célszerű. Ha a helyiségek padozata nem egy szinten fekszik, akkor maximálisan 5–10 fokos áthidaló lejtőt kell alkalmazni. A padozat könnyen felmosható, tisztítható legyen. Hézagmentesen, simára és csúszásmentesre kell kialakítani. A vizes helyiségekben biztonságos a lábrács alkalmazása.

Az áruátvételi terület az áru folyamatos átáramlására szolgál, ami állandóan szabad közlekedőutakat igényel. Az itt elhelyezett áru a teljes áruátvételi folyamatot akadályozza, ezért a helyiség padozatán **célszerű felfesteni az árutárolásra** és a kizárólag **közlekedésre** használható területeket. Az így kijelölt közlekedési területeken áru még ideiglenesen sem helyezhető el.

Az áru mozgatására vonatkozó munkavédelmi előírások betartatása

Nézzon utána a 0004–06 modul 002 számú tartalomelemében az áru mozgatására vonatkozó munkavédelmi előírásoknak!

II. MILYEN FELADATOKAT KELL ELVÉGEZNI AZ ÁRUÁTVÉTEL ELŐKÉSZÍTÉSÉHEZ ÉS LEBONYOLÍTÁSÁHOZ KAPCSOLÓDÓAN?

1. ábra. Raktári felfestett közlekedő-útvonal¹

Shállítói csomagoláson található áruvédelmi feliratok és jelzések figyelése

Az áruvédelmi felirat néhány szóból álló figyelmeztetés formájában hívja fel az árukezelést végző dolgozók figyelmét a csomag (a rakomány) mozgatása, elhelyezése közben betartandó szempontokra (pl. óvatosan kezelni) vagy a tartalom veszélyes tulajdonságaira (pl. törékeny). A felirat szövege belföldi áruk esetén magyar, importált áruk esetében a gyártó ország hivatalos nyelve vagy valamely nemzetközileg elfogadott világnyelv.

Az áruvédelmi jelzés jelképes ábra, amelyből a kívánatos kezelési módra vagy a tartalom veszélyes voltára lehet következtetni. A Nemzetközi Szabványügyi Szervezet (ISO) és az Európai Csomagolási Szövetség (EPF) dolgozta ki azokat az egységes jelzéseket, amelyek feltűnően, mindenki számára közérthetően hívják fel a figyelmet az áru kezelési módjára (pl. a mozgatáshoz horog alkalmazása tilos), ill. veszélyességére (pl. nyomás alatt levő gáz).

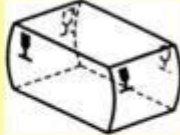

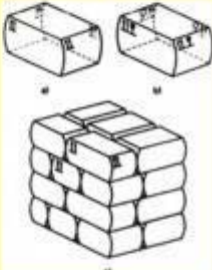

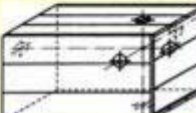
Az áruvédelmi jelzéseket a gyors felismerhetőség érdekében mindig azonos módon és helyen kell elhelyezni:

- ládán, rekeszen, kereten a két szomszédos oldal bal felső sarkán;
- hordón, dobon a palást felső negyedének két szemben levő felületén;
- zsákon, bálán a nagyobb palástfelület bal felső sarkán;

¹ www.tranzitonline.eu...archive_imagesbg_6485.jpg (2010.07.07.)

MILYEN FELADATOKAT KELL ELVÉGEZNI AZ ÁRUÁTVÉTEL ELŐKÉSZÍTÉSÉHEZ ÉS
LEBONYOLÍTÁSÁHOZ KAPCSOLÓDÓAN?

- ballonokon a felerősített függőcímkén.

	Közlés	Jelkép	A jelkép jelentése	Hivatkozás, megjegyzések
1	TÖRÉKENY		A szállítási csomag tartalma törékeny, ezért óvatosan kell kezelni.	ISO 7000, A 0621. példa az alkalmazásra:
3	ÁLLÓ HELYZET		Figyelmeztet a szállítási csomag helyes álló helyzetére.	ISO 7000, A 0623. példa az alkalmazásra:
6	NEDVESSÉG-TŐL ÓVNI		A szállítási csomagot száraz környezetben kell tartani.	ISO 7000, 0626.
7	SÚLYPONT HELYE		A szállítási csomag Súlypontját jelzi, amelyet figyelembe véve egyetlen egységként kell kezelni.	ISO 7000, A 0623. példa az alkalmazásra:

2. ábra. Árukezelési jelképek és előírás szerinti elhelyezésük a csomagoláson²

Az árukezelési jelképekről részletesebben a 0005-06 modul tartalomelemeiben olvashat.

3. A mennyiségi és minőségi áruátvétel lebonyolítása

A mennyiségi áruátvétel során a kereskedőnek azt kell ellenőriznie, hogy a ténylegesen beérkezett és a szállítási okmányon szereplő árumennyiség megegyezik-e.

² www.pointernet.pds.hu/.../kepek/15-1.jpg (2010.07.07.)

II. MILYEN FELADATOKAT KELL ELVÉGEZNI AZ ÁRUÁTVÉTEL ELŐKÉSZÍTÉSÉHEZ ÉS LEBONYOLÍTÁSÁHOZ KAPCSOLÓDÓAN?

A bruttó mennyiségi áruátvétel

A kereskedelmi vállalkozásokhoz az áruk zöme csomagoltan érkezik, ezért kialakult az az áruátvételi gyakorlat, hogy a fuvarozó jelenlétében **csak a gyűjtőcsomagokat számolják meg**, vagy a beérkezett árut a göngyöleggel együtt mérik le (ez a bruttó súly). **A fuvarozó jelenlétében akkor végeznek tételes mennyiségi átvételt, ha a csomagolás sérült, megrongálódott, vagy más mennyiségi hiányra utaló rendellenességet észlel az átvevő.**

A nettó mennyiségi áruátvétel

A **gyűjtőcsomagoláson belüli mennyiség megállapítása** többnyire már nem a fuvarozó jelenlétében, hanem ezt követően (legkésőbb 8 napon belül) kerül sor. A mennyiségi áruátvétel a beérkezett termékek szortírozásával (csoportosításával) kezdődik.

A **szortírozás** szempontjai:

- a termék rendeltetése, megnevezése,
- márkaneve,
- VTSZ-száma, típuszáma, modellszáma,
- kiszerezési egysége, mérete,
- minőségi osztálya.

A szortírozás után következik a tényleges áruátvétel, mely során a szállított termékek adatait egyeztetik a szállítási okmányon lévő adatokkal.

A nettó mennyiségi áruátvétel lehet teljes körű, illetve szűrőpróbaszerű. Például a konfekcionált ruházati termékeket, játékokat, lábbeliket, műszaki cikkeket stb. tételesen, teljes körűen veszik át, vagyis minden egyes darabját megszámlálják, és ellenőrzik.

A rövidárukat, péksüteményeket, italárukat stb. gyakran csak szűrőpróbaszerűen ellenőrzik. Ezeknél a termékeknél a gyűjtőcsomagolásokat számolják le, és beszorozzák a gyűjtőcsomagolásban található darabszámmal, és a kapott eredményt egyeztetik a szállítási okmány adatával. Ezután szűrőpróbaszerűen kiválasztanak egy-egy gyűjtőcsomagolást, amelyben a göngyölegben belüli mennyiséget ellenőrzik le. Pl. rekeszes sör érkezett az üzletbe. Egy rekeszben 20 üveg sörnek kell lennie. Leszámlálják a rekeszeket, megszorozzák egy rekesz mennyiségével – és ezt az adatot egyeztetik a szállítási okmánnyal. Majd kiválasztanak egy-egy rekeszt, és ellenőrzik, hogy ténylegesen mind a 20 üveg sör megtalálható-e a rekeszben.

A mennyiségi áruátvétel a kísérő okmánnyal való összehasonlítás módja szerint lehet:

a) számla vagy szállítólevél szerinti áruátvétel:

MILYEN FELADATOKAT KELL ELVÉGEZNI AZ ÁRUÁTVÉTEL ELŐKÉSZÍTÉSÉHEZ ÉS
LEBONYOLÍTÁSÁHOZ KAPCSOLÓDÓAN?

A mennyiségi áruátvételhez legalább két dolgozó szükséges. Az egyik dolgozó leméri, megszámlolja a kiszortírozott termékeket, és a termék adatait bediktálja a másik dolgozónak, aki a kezében lévő számlán vagy szállítólevélen szereplő adatokhoz viszonyítja a megszámlált vagy lemért mennyiséget. A szállítási okmányokon jelöli az egyezőséget, illetve az eltéréseket.

b) vak áruátvétel:

Vak áruátvételtől beszélünk, ha az okmányokat közvetlenül az áru beérkezése után a központi adminisztráció kapja. Tehát az **áruátvevő dolgozó nem látja a szállítási okmányokat, ennek hiányában kell átvennie a termékeket.**

Az áruátvétellel megbízott dolgozók lemérik, megszámlolják a beérkezett árut, anélkül hogy tudnák, milyen mennyiségű árunak kellett beérkeznie. Az átvett mennyiségről **jegyzéket készítenek, amit utólag hasonlítanak össze a kísérőokmányon szereplő mennyiséggel.** Mivel itt nem befolyásolja az átvevőket a szállítási okmányon lévő adat, a vak átvétel megbízhatóbb módszernek tekinthető.

Áruátvételi jegyzék		
Szállító: Mecsek Fűszért 7623 Pécs, Megyeri u. 4.		
Szállítás módja: kartondoboz		
Szállítás dátuma: 2010.04.23.		
Termék megnevezése, jellemzői	menny. egység	mennyiség
11354 Elséve reg. Hajbalzsam 200 ml	db	200
14676 Garnier Fructis Style dúsító hajhab 200 ml	db	150
28636 Taft ultra hajlakk 250 ml	db	200
27136 Vanish fehérítő + folteltávolító 1l	db	100
6241 Torpedó gépselyem, különböző uni színekben D	dob	25
LG HD LCD TV 32" LH3000	db	20
Átvételi jegyzéket készítette: <i>Kiss Éva, Nagy Margit</i>		
Kelt.: 2010.04.23.		

3. ábra. Minta áruátvételi jegyzékre

II. MILYEN FELADATOKAT KELL ELVÉGEZNI AZ ÁRUÁTVÉTEL ELŐKÉSZÍTÉSÉHEZ ÉS LEBONYOLÍTÁSÁHOZ KAPCSOLÓDÓAN?

A minőségi áruátvétel

A minőségi hibák lehetnek nyílt hibák, hiányosságok, melyek érzékszervi úton megállapíthatók, és lehetnek rejtett hibák, melyek csak műszeres vizsgálat, illetve használatba vétel után derülnek ki. A minőségi áruátvételnél elsősorban a nyílt hibákat és hiányosságokat kell felderíteni.

Az áruk minőségi átvétele a fuvarozó jelenlétében többnyire **szűrőpróbaszerű**, azonban ha ennél a vizsgálatnál minőségi hibát észlel az átvevő, akkor célszerű **teljes körű** vizsgálatot végezni. A minőségi átvételkor ellenőrizni kell:

- hogy az áru a szállítólevélen feltüntetett minőségben érkezett-e meg,
- a csomagoláson feltüntetett minőségi jellemzőket (szabványjel, szabványnak való megfelelés, osztályba sorolás stb.) össze kell vetni a kísérőokmányon feltüntetett jellemzőkkel,
- az árun feltüntetett minőségmegőrzési, illetve fogyaszthatósági határidőt (ha a gyorsan romló élelmiszereknél a fogyasztási határidő fele, egyéb áruknál a minőségmegőrzési határidő 1/3-a eltelt az áruátvétel időpontjában, a megrendelő nem köteles átvenni a szállítmányt),
- a hűtést igénylő termékek esetén ellenőrizni kell a termékek felületi és maghőmérsékletét, a gépkocsi hőmérsékletét (a mért hőmérsékletet a szállítási okmányra rá kell vezetni),
- a termékcímkék meglétét, annak kötelező adattartalmát,
- a jövedéki adótörvény alá tartozó termékek esetén a zárjegyek, adójegyek meglétét,
- hogy az áru rendelkezik-e magyar nyelvű használati, kezelési útmutatókkal, a szükséges kellékekkel, tartozékokkal, dokumentumokkal (pl. jótállási jegy, műszaki leírás, vásárlói tájékoztató stb.),
- szemrevételezéssel, érzékszervi úton a termékek jellemzőit. Hibák keresése:
  - műszaki cikkeknel: sérülés, törés, horpadás, korrózió stb.,
  - ruháznál: szakadás, szálhúzódás, szemfutas, formatartás, varrásvonalak szabályossága stb.,
  - élelmiszereknél: szagosodás, léeresztés, tömbösödés, zavarosság stb.
- szükség esetén műszeres vizsgálattal meg kell állapítani vagy állapíttatni, hogy az áru minősége megfelel-e az előírásoknak.

Feladat:

Nézzon utána a tanult szakáruismeretének megfelelően a termékcsoport forgalomba hozatalának a feltételeinek, a termékekhez kötelezően csatolandó dokumentumoknak!

4. Az áruátvétel igazolásának módja

A szállító jelenlétében elvégzett mennyiségi és minőségi áruátvételt követően a szállítólevélen (vagy számlán) igazolják le a termékek átvételét. A szállítólevelet aláírják, dátumozzák és lepecsételik, majd egy példányát átadják a szállítónak. Ezzel elismerik a termékek hiánytalan és jó minőségű átvételét.

5. Teendő mennyiségi hibás teljesítésből eredő eltérések esetén

Bruttó mennyiségi eltérés: A bruttó mennyiségi áruátvétel mindig a szállító jelenlétében történik, ezért eltérés esetén helyben kell élni a reklamációval. Ha a reklamáció helyben nem javítható, akkor jegyzőkönyvet kell felvenni a hiányosságokról, az egységakomány, vagy göngyölegek sérüléseiről, melyet a szállítólevélre is fel kell vezetni, és a szállítóval alá kell íratni.

Nettó mennyiségi eltérés esetén:

A szállítást követő 8 napon belül élhetünk a reklamációval, ha göngyölegesen belüli mennyiségi eltérést észlelünk. Az áruátvételt végző dolgozóknak feljegyzést kell készíteniük a tapasztalt hiányosságról, az érintett termékekről, melyet aláírásukkal hitelesítenek.

Lépései:

- szállítópartner értesítése,
- jegyzőkönyv felvétele: a jegyzőkönyvben kérhetik:
  - a hiányzó termékek utólagos leszállítását,
  - a számla, szállítólevél javítását,
  - többlet esetén a termék visszaszállítását, vagy számlázását.

6. Teendők minőségi hiba, vagy hiányosság esetén

Friss, hűtött és gyorsfagyasztott élelmiszertermékeknél a minőségi áruátvételt célszerű a szállító jelenlétében elvégezni, a nyílt minőségi hibák esetén csak helyben reklamálhatunk (megtagadhatjuk az áruk átvételét).

Egyéb termékeknél:

- Ha a szállító jelenlétében derül fény a minőségi hibára, akkor a minőségi kifogást a szállítólevélen észrevételezzük, és a helyszínen jegyzőkönyvet vesznek fel, melyet alá kell íratni a szállítóval is.
- Ha a szállító távozása után derül fény a minőségi hibára, akkor a szállítást követő 8 napon belül élhetnek a reklamációval. Az áruátvételt végző dolgozóknak feljegyzést kell készíteniük az érintett termékekről és hibáikról.

Lépései:

- a szállítópartner értesítése:
  - minőségi kifogás bejelentése,
  - a szállítópartner megérkezéséig a kifogásolt termékeket el kell különíteni, forgalomba hozni tilos!
- jegyzőkönyv felvétele: a jegyzőkönyvben kérhetik:
  - a minőségi hibás termék kicserélését,
  - árendeményt,
  - a termék javítását,

II. MILYEN FELADATOKAT KELL ELVÉGEZNI AZ ÁRUÁTVÉTEL ELŐKÉSZÍTÉSÉHEZ ÉS LEBONYOLÍTÁSÁHOZ KAPCSOLÓDÓAN?

- a termék visszaruzását.

A jegyzőkönyvet elkészíthetik számítógépen, kézzel írott módon és formanyomtatványon.

7. Teendők visszaruzás esetén

Mennyiségi és/vagy minőségi kifogás esetén, ha a jegyzőkönyvben a szállítópartnerrel úgy egyeztünk meg, hogy visszaküldjük a termékeket, akkor visszarujegyzéket, szállítólevelet vagy visszaruzszámlát állítunk ki.

A visszarujegyzéket a központi raktárról történő árubeszerzés/visszaruzás esetén használják.

Szállítólevelet abban az esetben használnak, ha a termékek értéke még nem lett leszámllázva.

Számlát akkor kell kiállítani, ha már a beszállított termékeket leszámllázták.

A visszaruzás lépései:

- visszaküldendő áru és göngyöleg összeállítása,
- áruk és göngyölegek adatainak rögzítése,
- bizonylat kitöltése,
- termékek csomagolása, göngyölegek szükség szerinti kötegelése,
- visszáru, göngyöleg, bizonylat átadása a szállítópartnernek.

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

1. feladat

A bruttó mennyiségi áruátvétel során a megrendelés és a szállítólevél összehasonlításakor azt tapasztalja, hogy a Pepsi Colából 100 üveggel többet szállítottak, mint az a megrendelőlevélen szerepel.

Mit tenne ebben az esetben? Fogalmazzon meg döntéseket, és indokolja választát írásban!

---

2. feladat

Az Önök üzletében csak egy gépkocsibeállási lehetőség van, ezért az alábbi logisztikai ütemtervet dolgozták ki a szállítópартnerek fogadására.

- 6 - 7 óraközött: sütőipari termékek átvétele
- 7 - 8 óra között: tejtermékek és tejkészítmények
- 8 - 9 óra között: hús- és hentesárúk
- 9 - 10 óra között: mirelit áruk
- 10 - 11 óra között: vegyiárúk
- 11 - 12 óra között: italárúk

Minden szállító betartja az előírás szerinti szállítási időt.

Egy esetben azt tapasztalja, hogy a tejtermékeket szállító fuvarozó 8:30-ra érkezik.

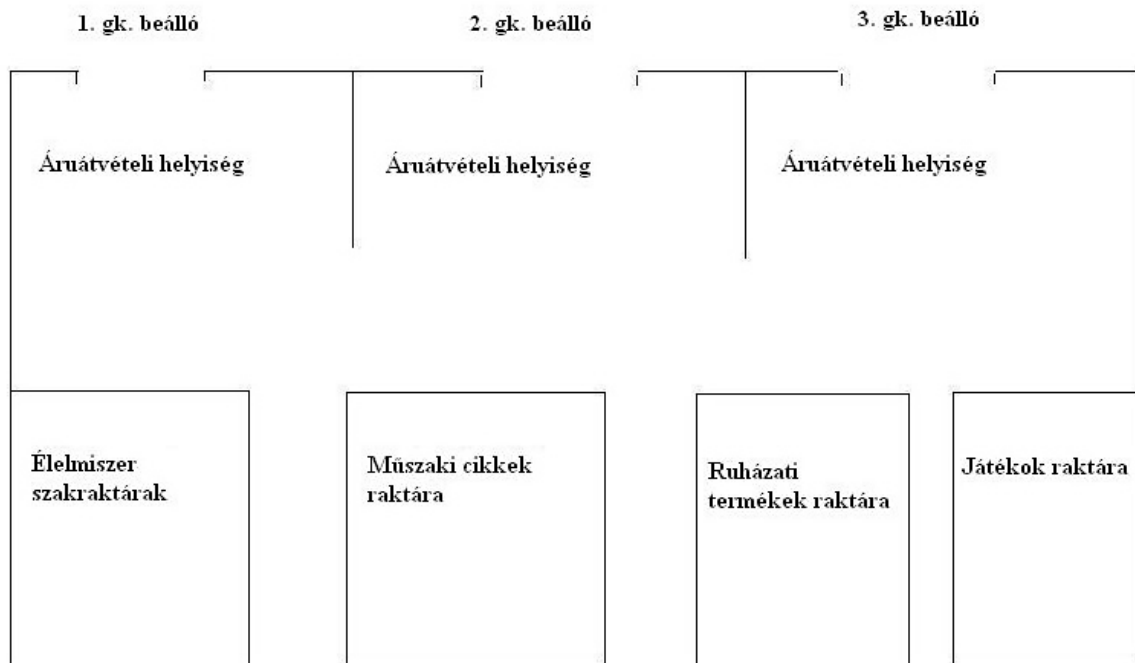
Mit tesz Ön ebben az esetben? Indokolja válaszát írásban!

3. feladat

Egy bevásárlóközpont üzemi helyiségeinek alaprajzát látja az ábrán. Az alábbi szállítók egyszerre érkeztek, és lerakódásra várnak. Jelölje be, hogy az egyes gépkocsibeállások közül hová és milyen sorrendben irányítaná az alábbi járműveket! Indokolja válaszát írásban!

II. MILYEN FELADATOKAT KELL ELVÉGEZNI AZ ÁRUÁTVÉTEL ELŐKÉSZÍTÉSÉHEZ ÉS LEBONYOLÍTÁSÁHOZ KAPCSOLÓDÓAN?

4. ábra. Egy bevásárlóközpont üzemi helyiségeinek alaprajza

- „A” szállító hozott: televíziót, hűtőt és háztartási kisgépeket
- „B” szállító hozott: lisztet, cukrot, rizst, sót
- „C” szállító hozott: női, férfiféhneműt, felsőruházati konfekcióterméket
- „D” szállító hozott: párizsit, krinolint, szafaládét, sopronit, olaszt, nyárit, vadászt
- „E” szállító hozott: méterárut, rövidárukat
- „F” szállító hozott: társasjátékot, babát, sportjátékot
- „G” szállító hozott: kenyereket, péksüteményt

1. gk. beálló:

2. gk. beálló:

3. gk. beálló:

MILYEN FELADATOKAT KELL ELVÉGEZNI AZ ÁRUÁTVÉTEL ELŐKÉSZÍTÉSÉHEZ ÉS
LEBONYOLÍTÁSÁHOZ KAPCSOLÓDÓAN?

4. feladat

Az alábbi gyűjtőcsomagolásban érkezett áru. Milyen árumozgatásra vonatkozó szabályokat kell betartaniuk a csomag mozgatásakor? Sorolja fel ezeket!

Írja le, milyen jelentősége van ezeknek a jeleknek a szállítóeszköztől történő lerakodás felügyeleténél!

5. ábra. Szállítói csomagolás³

A large rectangular area with a yellow border, containing several horizontal lines for writing. A large, semi-transparent watermark 'MUNKATÁRS' is visible across the area.

³ www.pointernet.pds.hu/.../03/kepek/41-2.jpg (2010.07.07.)

II. MILYEN FELADATOKAT KELL ELVÉGEZNI AZ ÁRUÁTVÉTEL ELŐKÉSZÍTÉSÉHEZ ÉS LEBONYOLÍTÁSÁHOZ KAPCSOLÓDÓAN?

5. feladat

Az alábbi termékeket **számlázták és szállították** üzletünkbe.

Termék mennyisége, megnevezése	Szállítás módja
50 doboz Milka csokoládé 300 g	Raklap és zsugorfólia nélküli 25 db-os gyűjtő kartondoboz
1200 doboz Soproni 0,5 l	Papírtálcára zsugorfóliázott 24 db-os gyűjtő
600 üveg Lipton Green Tea 1,5 l	Zsugorfóliázott 6 db-os gyűjtő

a) Eset: A szállítójárműről lerakták a termékeket.

- Az alábbi csomagolási egységeket számolta le:
- 49 Milka csokoládés doboz
  - 50 zsugorfóliázott papírtálcás Soproni sör
  - 100 zsugorfóliázott 6 db-os gyűjtő Lipton Green Tea

Mit tesz Ön ebben az esetben? Írja le röviden!

---

b) Eset: A járműről lerakott Milka csokoládék dobozai sérültek, láthatóan kinyitották és újraragasztották a dobozokat.

Mit tesz Ön ebben az esetben? Írja le röviden!

---

c) Eset: A bruttó mennyiségi és szűrőpróbaszerű minőségi áruátvételt követően mindent rendben talált. A számlán leigazolta az áru átvételét. A fuvarozó távozott.

Ezt követően nettó szűrőpróbaszerű mennyiségi áruátvételt végzett, melynek során megállapította, hogy a 10 megvizsgált Milka csokoládés dobozban a feltüntetett 25 db-os gyűjtő helyett csak 20 db van csomagolva.

MILYEN FELADATOKAT KELL ELVÉGEZNI AZ ÁRUÁTVÉTEL ELŐKÉSZÍTÉSÉHEZ ÉS
LEBONYOLÍTÁSÁHOZ KAPCSOLÓDÓAN?

Mit tesz Ön ebben az esetben? Írja le röviden!

---

6. feladat

Az áruátvétel folyamán, a fuvarozó jelenlétében, szűrőpróbaszerűen vizsgálta az üzletbe szállított műszaki termékek magyar nyelvű használati, kezelési útmutatóját. Megállapította, hogy a kiválasztott termékek mindegyikénél csak idegen nyelvű útmutató található. Az áru szállítólevéllel érkezett. Mit tesz Ön? Válaszát írja le a kijelölt helyre!

Megoldás

1. feladat

Elfogadom: A vezető dönthet úgy, hogy elfogadja a terméket, mivel úgy ítéli meg, hogy szükség van rá, és el tudják adni.

Nem fogadom el: Nincs rá szükség, nem tudja eladni vagy esetleg nincs elegendő anyagi fedezet az áru ellenértékének kiegyenlítésére – visszautasítom a többletterméket, a számlát pedig az eredeti megrendelésről és ténylegesen átvett mennyiségről kérem.

2. feladat

Egy lehetséges megoldás (több jó megoldás is lehetséges, ha az indoklása megfelelő):

II. MILYEN FELADATOKAT KELL ELVÉGEZNI AZ ÁRUÁTVÉTEL ELŐKÉSZÍTÉSÉHEZ ÉS LEBONYOLÍTÁSÁHOZ KAPCSOLÓDÓAN?

1. A hús- és hentesárúk után beiktatom: a friss tejtermékeket a vásárlók keresik, naponta friss termékek érkeznek, ezért valószínűleg hiányzik a polcokról, sürgősen pótolni kell.
2. Végigvárja a sort: az italok után fogadom a tejtermékeket, mivel a tejterméket hűtőkocsiban kell szállítani, ezért addig jó helyen van az áru, amíg nem kerül sorra az átvételnél.
3. Ha esetleg az egyik szállító késik, annak a helyére beiktatom, nem borul fel a logisztikai sorrend, és folyamatos lehet az áruátvétel.

3. feladat

Egy lehetséges megoldás (több jó megoldás is lehetséges, ha az indoklása megfelelő):

1. gk. beálló: „D”, „G”, „B” – előbb a felvágottakat rakatnám le, mivel ezek hűtést igényelnek, valamint nem szennyeznek a következő árukat, azután a kenyereket, péksüteményeket, melyeket nem raktárban, hanem közvetlenül az eladóterbe vitetnék, és ezután következhetnek a tartós élelmiszerek.

2. gk. beálló: „A”, „C” – mivel a műszaki raktárhoz ez esik a legközelebb, ezért választottam ezt a gépkocsibeállót.

3. gk. beálló: „F”, „E” – a játékok raktárához legközelebb eső beálló, ezért a játékokat mindenképpen ide irányítanám.

„E”, „C” – szállítót, vagy a 2. gk. beállóhoz, vagy a 3. gk. beállóhoz irányítanám, mindkettő közel van a szakraktárhoz. A sorrendnél azt venném figyelembe, hogy az áruházon belül melyik termékcsoporthoz van gyorsabban szükség.

4. feladat

- Dönteni, fordítani tilos!
- Nedvességtől óvni!
- Óvatosan kezelni, törékeny!
- Melegre érzékeny!

Ha nem vesszük figyelembe az áruvédelmi jelzéseket árumozgatáskor, akkor a csomagban lévő termékek sérülhetnek, károsodhatnak, esetleg eladhatatlanná válnak.

A termék minőségének megóvása érdekében minden esetben a feltüntetett áruvédelmi jelöléseknek megfelelően kell mozgatni a csomagokat.

5. feladat

a) Mivel a szállító jelenlétében merült fel a hiányosság, szólok a gépkocsivezetőnek, hogy egy doboz Milka csokoládés doboz hiányzik. Valószínűleg a kocsin maradt. Ha nincs az autón, akkor a szállítólevélre ráírom, hogy egy dobozzal kevesebb csokoládé érkezett, aláíratom a szállítóval. Jegyzőkönyvet veszünk fel a hiányosságról, amelybe belefoglaljuk, hogy mi a teendő. Szállítsák le a hiányzó mennyiséget, vagy javítsák a számlát a hiányzó mennyiség értékével. (Jóváíró számlát kérek.)

b) Mivel láthatóan sérült a doboz, ezért a termékeket nettó mennyiségi áruátvétellel vesszük át, vagyis a dobozon belüli darabszámokat ellenőrizzük. Emellett a minőségi áruátvételt is minden termékre kiterjeszteném.

c) Értesítem a szállítópartnert a mennyiségi hiányról. A termékeket elkülönítve tárolom a többi terméktől. A szállító képviselőjének megérkezésekor bemutatom a kifogásolt termékeket, valamint az áruátvevők feljegyzését, aláírását. Jegyzőkönyvet veszünk fel a hiányosságról, és kérem a hiányzó termékek leszállítását, vagy számlamódosítást kérek. Számlamódosításhoz jóváíró számlát kérek.

6. feladat

Műszaki termékeket magyar nyelvű használati, kezelési útmutató nélkül forgalomba hozni tilos! A hiányosság miatt megtagadhatom az áru átvételét, vagy minőségi hiányosság miatti jegyzőkönyvet veszek fel, amelyben kérem a hiányzó magyar nyelvű használati, kezelési útmutató pótlását. Dönthetek úgy is, hogy átvesszem az árut, és „én” gondoskodom az idegen nyelvű tájékoztató pontos magyar nyelvre történő fordíttatásáról – ez azonban többletköltséget jelent az üzletnek.

II. MILYEN FELADATOKAT KELL ELVÉGEZNI AZ ÁRUÁTVÉTEL ELŐKÉSZÍTÉSÉHEZ ÉS
LEBONYOLÍTÁSÁHOZ KAPCSOLÓDÓAN?

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat

Rajzolja le az áruátvételi feladatok folyamatábráját!

2. feladat

Egészítse ki a mondatokat!

A .....mennyiségi áruátvételnél csak a gyűjtőcsomagolásokat számolják
meg a .....jelenlétében.

A .....mennyiségi áruátvételnél a gyűjtőcsomagoláson belüli
mennyiségeket ellenőrzik le.

3. feladat

Mi a különbség a szállítási okmányok szerinti és a vak mennyiségi áruátvétel között? Írja le röviden!

Blank writing area with horizontal lines for the answer to the 3rd task.

4. feladat

Egészítse ki a mondatot!

Az áruk minőségi átvétele a fuvarozó jelenlétében többnyire ....., azonban ha ennél a vizsgálatnál minőségi hibát észlel az átvevő, akkor célszerű ..... vizsgálatot végezni.

5. feladat

Soroljon fel a minőségi áruátvételnél figyelembe veendő szempontokat!

Blank writing area with horizontal lines for the answer to the 5th task.

II. MILYEN FELADATOKAT KELL ELVÉGEZNI AZ ÁRUÁTVÉTEL ELŐKÉSZÍTÉSÉHEZ ÉS LEBONYOLÍTÁSÁHOZ KAPCSOLÓDÓAN?

6. feladat

Üzlete rekeszben érkezett sört kapott szállítólevéllel. A fuvarozó jelenlétében leszámolta a rekeszeket, majd szűrőpróbaszerűen kiemelt egy-egy üveg sört a szállítmányból, és ellenőrizte minőségét. Mindent rendben talált.

Válaszolja meg írásban az alábbi kérdéseket!

a) Milyen mennyiségi áruátvételt hajtott végre?

---

b) Hogyan történt a minőségi áruátvétel?

---

c) Hogyan igazolja az áru átvételét?

---

7. feladat

Mennyiségi eltérés esetén milyen megoldási lehetőségek közül választhatunk? Sorolja fel ezeket!

---

8. feladat

Minőségi hiba vagy hiányosság esetén milyen megoldási lehetőségek közül választhatunk? Sorolja fel ezeket!

MILYEN FELADATOKAT KELL ELVÉGEZNI AZ ÁRUÁTVÉTEL ELŐKÉSZÍTÉSÉHEZ ÉS
LEBONYOLÍTÁSÁHOZ KAPCSOLÓDÓAN?

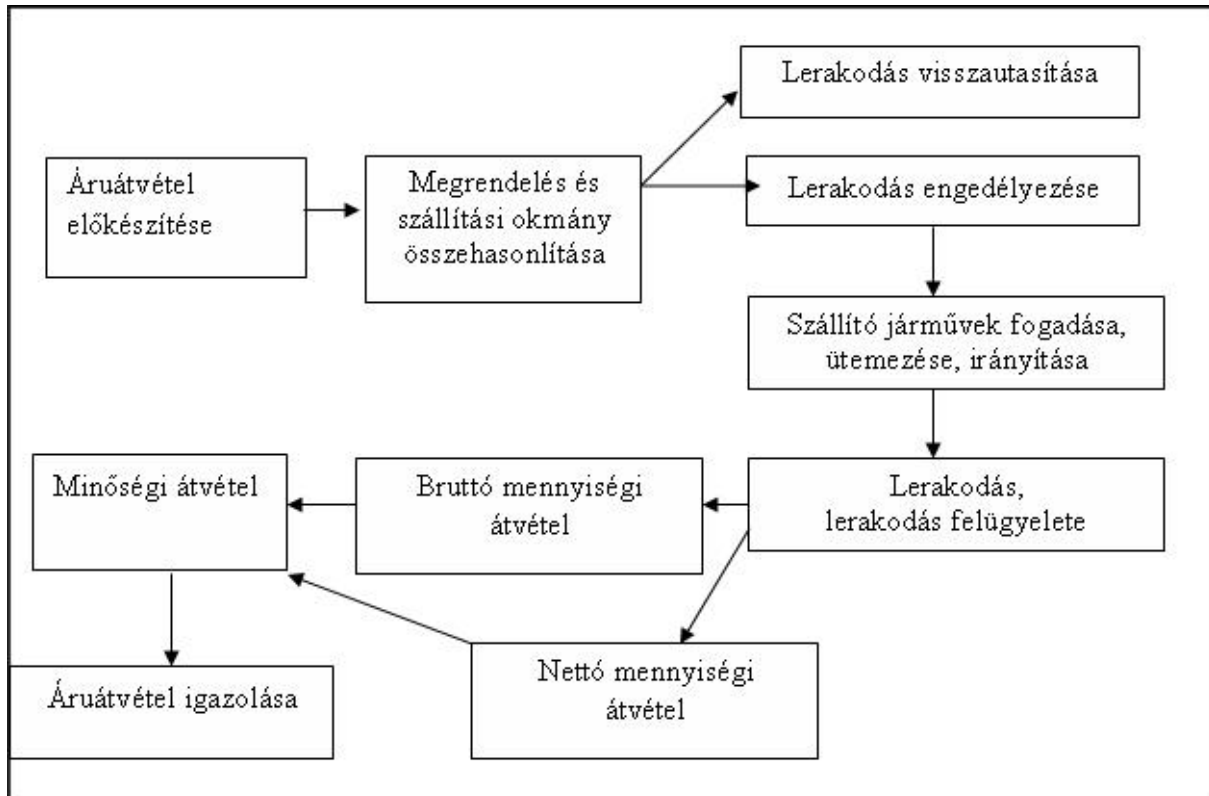

MUNKANYAG

II. MILYEN FELADATOKAT KELL ELVÉGEZNI AZ ÁRUÁTVÉTEL ELŐKÉSZÍTÉSÉHEZ ÉS LEBONYOLÍTÁSÁHOZ KAPCSOLÓDÓAN?

MEGOLDÁSOK

1. feladat

6. ábra Áruátvétel folyamatábrája

2. feladat

Bruttó mennyiségi átvételt.

Szűrőpróbaszerűen, szemrevételezéssel.

A szállítólevelet aláírom, dátumozom, lepecsételem, és egy példányát átadom a szállítónak.

3. feladat

A szállítási okmányok szerinti átvételnél a számla vagy szállítólevél alapján veszik át az árut, a bizonylaton lévő áru mennyiségét egyeztetik a ténylegesen beérkezett áru mennyiségével.

A vak átvételnél nincsen a dolgozóknál szállítási okmány, ezért a termékek adatait áruátvételi jegyzéken rögzítik, és ezen a jegyzéken szereplő adatokat egyeztetik a szállítási okmányok adatával.

4. feladat

Szűrőpróbaszerű

Teljes körű

5. feladat

- minőségi osztályba sorolás
- szabványjelek, tanúsító jelek
- termékcímkék és adattartalmuk
- minőségmegőrzési idő, szavatossági idő, jótállási jegy, garancialevél
- hűtött termékeknél a hőmérséklet
- zárjegyek, adójegyek megléte
- a termékhez járó tartozékok (öv, sál, kábel, elem stb.)
- magyar nyelvű használati, kezelési útmutatók
- termékjellemzők, tulajdonságok vizsgálata

6. feladat

a) Bruttó mennyiségi átvételt.

b) Szűrőpróbaszerűen, szemrevételezéssel.

c) A szállítólevelet aláírom, dátumozom, lepecsételem, és egy példányát átadom a szállítónak.

7. feladat

- a hiányzó termékek utólagos leszállítását
- a számla, szállítólevél javítását
- többlet esetén a termék visszaszállítását vagy számlázását

8. feladat

- a minőségi hibás termék kicserélését
- árengedményt
- a termék javítását
- a termék visszaruzását

II. MILYEN FELADATOKAT KELL ELVÉGEZNI AZ ÁRUÁTVÉTEL ELŐKÉSZÍTÉSÉHEZ ÉS LEBONYOLÍTÁSÁHOZ KAPCSOLÓDÓAN?

IRODALOMJEGYZÉK

FELHASZNÁLT IRODALOM

Horváthné Herbáth Mária – Stágel Imréné: Kereskedelmi szakmai ismeretek. KIT Kft., Budapest, 2005.

László Zoltánné: Az áruátvétel előkészítése. TAMOP 2.2.1. előprojekt keretében elkészült tananyag, 2008.

László Zoltánné: Az áruátvétel lebonyolítása. TAMOP 2.2.1. előprojekt keretében elkészült tananyag, 2008.

AJÁNLOTT IRODALOM

A 0004–06 modul 002 és 003 tartalomelemei

A 0005–06 modul 002 tartalomeleme

A 0007–06 modul 002 tartalomeleme

A(z) 0004–06 modul 030–as szakmai tankönyvi tartalomeleme felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

A szakképesítés OKJ azonosító száma:	A szakképesítés megnevezése
31 341 01 0010 31 01	Bútor- és lakástextil-eladó
31 341 01 0010 31 02	Élelmiszer- és vegyiáru-eladó
31 341 01 0010 31 03	Műszakicikk eladó
31 341 01 0010 31 04	Porcelán- és edényáru-eladó
31 341 01 0010 31 05	Ruházati eladó
31 341 01 0010 31 06	Zöldség-gyümölcs eladó
52 341 07 0100 31 01	Hírlapárus, trafikos
52 341 07 0100 51 01	Kazetta- és lemez eladó, -kölsönző
52 341 07 0100 51 02	Óra-ékszer és díszműáru eladó
52 341 07 0100 31 02	Papír, írószer eladó
33 341 03 0100 31 01	Épületgépészeti anyag- és alkatrész eladó
33 341 03 0100 31 02	Gépészeti anyag- és alkatrész eladó
33 341 03 0100 31 03	Járműalkatrész-eladó
33 341 03 0100 31 04	Telepi építőanyag-eladó
33 341 03 0100 31 05	Villamossági anyag- és alkatrész eladó
51 341 01 0100 33 01	Kisgép- és műszakicikk-kölsönző
31 341 03 0000 00 00	Töltőállomás-kezelő
33 215 02 0100 31 01	Virágbolti eladó
52 341 06 0000 00 00	Könyvesbolti eladó
51 341 02 0000 00 00	Régiségkereskedő
54 481 03 0010 54 04	IT kereskedő
51 213 01 0010 51 01	Eseményrögzítő
51 213 01 0010 51 02	Filmlaboráns
52 341 05 1000 00 00	Kereskedő
52 341 05 0100 52 01	Bútor- és lakástextil-kereskedő
52 341 05 0100 52 02	Élelmiszer- és vegyiáru-kereskedő
52 341 05 0100 52 03	Ruházati kereskedő
52 341 07 0000 00 00	Kultúrcikk-kereskedő
52 725 01 0000 00 00	Látszerész és fotócikk-kereskedő
33 341 03 0010 33 01	Építőanyag-kereskedő
33 341 03 0010 33 02	Épületgépészeti anyag- és alkatrész-kereskedő
33 341 03 0010 33 03	Járműalkatrész-kereskedő
33 341 03 0010 33 04	Villamossági anyag- és alkatrész-kereskedő
51 341 01 0000 00 00	Műszakicikk-kereskedő
31 341 04 0000 00 00	Vegyesiparcikk-kereskedő
31 341 04 0100 31 01	Agrokémiai és növényvédelmi kereskedő
31 341 04 0100 31 02	Gyógynövénykereskedő
31 341 04 0100 31 03	Piaci, vásári kereskedő
31 341 04 0100 31 04	Sportszer- és játékkereskedő
33 215 02 0000 00 00	Virágkötő, -berendező, virágkereskedő
33 215 02 0100 33 02	Virágkereskedő

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:

10 óra

MUNKANYAG

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv
TÁMOP 2.2.1 08/1-2008-0002 „A képzés minőségének és tartalmának
fejlesztése” keretében készült.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet
1085 Budapest, Baross u. 52.
Telefon: (1) 210-1065, Fax: (1) 210-1063

Felelős kiadó:
Nagy László főigazgató